

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/464/2023.

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Schanda Balázs és dr. Szabó Marcel* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával, valamint *dr. Czine Ágnes és dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.20.140/2022/6. számú rész- és közbenső ítélete alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisíti.

Indokolás

I.

- [1] 1. A jogi képviselővel (Szűcs Péter Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd: dr. Szűcs Péter) eljáró indítványozók alkotmányjogi panaszt terjesztettek elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján, melyben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.20.140/2022/6. számú rész- és közbenső ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapját képező egyedi ügyben megállapított tényállás szerint az indítványozók (egy gyermek szülei) perben nem álló kiskorú gyermeke 2016-ban végtagi rendellenességgel született Budapesten, az alperes egészségügyi intézményben. Az indítványozó édesanya két alkalommal vett részt terhességi ultrahangos szűrővizsgálaton az alperes egészségügyi intézménynél, azonban ezeken a vizsgálatokon a végtagi rendellenességre nem derült fény, az indítványozók álláspontja szerint diagnosztikus tévedés miatt.
- [3] A Fővárosi Törvényszék 8.P.24.175/2017/74. számú, 2020. január 2. napján kelt ítéletével az indítványozók személyiségi jogi sérelem és kártérítés iránti keresetét elutasította. Az ítélet indokolása szerint még amennyiben a magzati életben felismerésre is kerültek volna a gyermek születéskor észlelt rendellenességei, a gyermek testi rendellenességeire figyelemmel az édesanyának akkor sem lett volna

lehetősége a magzati élet védelméről szóló 1992. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: Mvtv.) szerinti önrendelkezési jog gyakorlására.

- [4] 1.2. Az indítványozók fellebbezése nyomán másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.20.395/2020/2. számú, 2020. június 19. napján kelt rész- és közbenső ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és megállapította, hogy az alperes egészségügyi intézmény megsértette az indítványozó édesanya önrendelkezési és családtervezéshez, valamint a teljes, egész és egészséges családban éléshez fűződő személyiségi jogát, továbbá az indítványozó édesapa családtervezéshez és a teljes, egész és egészséges családban éléshez fűződő személyiségi jogát. A rész- és közbenső ítélet szerint az alperes egészségügyi intézmény felelősséggel tartozik az indítványozók abból eredő káráért és nem vagyoni sérelméért, hogy a gyermek egészségkárosodottan megszületett. Az ítélet szerint az Mvtv. 6. § (3) bekezdése szerinti törvényi feltételek jelen esetben teljesültek, ezért az lett volna elvárható az alperes egészségügyi intézménytől, hogy tájékoztassa az indítványozó édesanyát a terhességmegszakítás elvi lehetőségéről, valamint adott esetben a terhességmegszakítás kérdésében elfoglalt nemleges orvosi álláspontról is, ideértve a szakmai felülvizsgálat kérésének lehetőségét is (Fővárosi Ítéltábla rész- és közbenső ítélete, Indokolás [17]).
- [5] 1.3. Ezt követően, a Fővárosi Törvényszék a sérelemdíj és a kártérítés összecszerűségének megállapítására irányuló eljárásban az Mvtv. 6. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozta az Abtv. 25. §-a alapján. Az Alkotmánybíróság a bírói kezdeményezést a 3112/2021. (IV. 14.) AB végzésével visszautasította, ugyanis arra a következtetésre jutott, hogy a kártérítés jogalapját a Fővárosi Ítéltábla jogerős rész- és közbenső ítéletével már eldöntötte, melyből következően a Fővárosi Törvényszék már nem térhet vissza a személyiségi jogi sérelem jogalapjának vizsgálatához, azaz az Mvtv. 6. § (3) bekezdése nem minősül a folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabályi rendelkezésnek (Indokolás [16]).
- [6] 1.4. Az Alkotmánybíróság eljárásával párhuzamosan az alperes egészségügyi intézmény felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, melynek alapján a Kúria Pfv.III.21.205/2020/7. számú, 2021. június 30. napján kelt végzésével a Fővárosi Törvényszék jogerős rész- és közbenső ítéletét hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A Kúria végzése értelmében a megismételt eljárásban a másodfokú bíróságnak figyelemmel kell lennie arra, hogy az elsőfokú bíróság a diagnosztikai tévedés felróhatóságának kérdésében nem foglalt állást, így pedig ha a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben vizsgálhatónak tartja, akkor az ügy érdemében hozott

határozatában az ezzel kapcsolatos indokait ismertetnie kell (Kúria végzése, Indokolás [25] és [27]).

- [7] 1.5. A Fővárosi Ítéltábla a Kúria végzése nyomán megismételt eljárásban meghozott 7.Pf.20.611/2021/5/II. számú, 2021. október 20. napján kelt rész- és közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét ismételten megváltoztatta, és a korábbi ítéletével egyezően megállapította, hogy az alperes egészségügyi intézmény megsértette az indítványozó édesanya önrendelkezési és családtervezéshez, valamint a teljes, egész és egészséges családban éléshez fűződő személyiségi jogát, továbbá az indítványozó édesapa családtervezéshez és a teljes, egész és egészséges családban éléshez fűződő személyiségi jogát. Az ítélet szerint az alperes egészségügyi intézmény felelősséggel tartozik az indítványozók abból eredő káráért és nem vagyoni sérelméért, hogy a gyermek egészségkárosodottan megszületett. A másodfokú bíróság (a Kúria iránymutatását követve) megállapította, hogy a végtaghiány felismerése elvárható lett volna az alperes egészségügyi intézménytől, a negatív ultrahang leletek kiállítása ezért olyan diagnosztikai tévedés, amely felróható az alperes egészségügyi intézménynek, a felróható magatartásának következményei alól pedig nem mentesülhet (Fővárosi Ítéltábla megismételt eljárásban hozott rész- és közbenső ítélete, Indokolás [24]).
- [8] 1.6. Az alperes egészségügyi intézmény felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria Pfv.III.20.140/2022/6. számú rész- és közbenső ítéletével a jogerős rész- és közbenső ítéletet azzal a pontosítással tartotta fenn hatályában, hogy az alperes egészségügyi intézmény felelősséggel tartozik a gyermek „egészségkárosodásával összefüggésben” az indítványozókat ért károkért és nem vagyoni sérelemért. A Kúria rész- és közbenső ítéletében osztotta a Fővárosi Ítéltábla azon álláspontját, hogy amennyiben az adott fejlődési rendellenesség genetikai vagy teratológiai ártalomnak minősül, és fennállásának valószínűsége az elvégzett vizsgálatok alapján eléri az 50%-ot, akkor az Mvtv. 6. § (3) bekezdése alapján a rendellenesség tényéről, annak mibenlétéről, a terhességmegszakítás jogszabályban biztosított lehetőségéről, és a szakmai felülvizsgálat igénybevételének lehetőségéről a szülőket tájékoztatni kell, hogy az anya önrendelkezési jogával élve dönthessen az esetleges terhességmegszakításról (Kúria rész- és közbenső ítélete, Indokolás [42]). A Kúria rész- és közbenső ítélete azt is tartalmazza, hogy az összecszerűségi eljárásban a 2/2022. jogegységi határozat (Jpe.III.60.011/2022/15. szám) alapján kell meghatározni, hogy mi az a kár, amely a szülőket azzal okozati összefüggésben érte, hogy gyermekük egészségkárosodottan született (Kúria rész- és közbenső ítélete, Indokolás [48]).
- [9] 2. Az indítványozók ezt követően terjesztették elő az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszukat, melyben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság

Pfv.III.20.140/2022/6. számú rész- és közbenső ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozták. Az alkotmányjogi panasz szerint a Kúria rész- és közbenső ítélete sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit, az alábbiak szerint.

- [10] Az alkotmányjogi panasz szerint a Kúria rész- és közbenső ítélete azért sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, mert a Kúria pontosításnak nevezve valójában érdemben megváltoztatta a jogerős rész- és közbenső ítéletet, annak ellenére, hogy az ügyben az alperes felülvizsgálati kérelme nem kifogásolta a kártérítési felelősség megállapítása körében a kártérítési felelősség ténybeli alapját és annak mértékét.
- [11] E körben az indítványozók arra is utalnak, hogy a Fővárosi Ítéltábla a jogerős rész- és közbenső ítéletét 2021. október 20. napján hozta meg, melyhez képest a Kúria rész- és közbenső ítélete egy olyan kúriai jogegységi határozatra utal, mely a Magyar Közlönyben csak 2022. október 14. napján jelent meg, és még a jogegységi eljárás kezdeményezésére is csak a jogerős határozat meghozatala után (2022. január 13. napján) került sor. Mindez az indítványozók álláspontja szerint azt is jelenti, hogy a felülvizsgálati eljárásban nem lehetett volna érdemben figyelembe venni azt a jogegységi határozatot, amely a jogerős rész- és közbenső ítélet meghozatalának időpontjában még nem is létezett. Ennek oka az alkotmányjogi panasz szerint, hogy a Kúria a felülvizsgálati eljárásában nem általánosságban, hanem csak kifejezetten a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálja, hogy a jogerős ítélet megfelelt-e az ügyben alkalmazandó (és ebből következően a jogerős ítélet meghozatalakor érvényes és hatályos) anyagi jogi és eljárásjogi rendelkezéseknek. Azáltal, hogy a Kúria a felülvizsgálati eljárásban a döntését egy olyan jogegységi határozatra alapította, amely a felülvizsgált jogerős rész- és közbenső ítélet meghozatalakor még nem is létezett, ekként az a felülvizsgálati kérelemben sem kerülhetett megjelölésre, a Kúria rész- és közbenső ítélete önkényessé, és ezáltal tartalmilag is alaptörvény-ellenessé vált.
- [12] Az alkotmányjogi panasz a fentiekkel összefüggésben arra is utal, hogy a Kúria rész- és közbenső ítélete ráadásul semmilyen indokolást nem tartalmaz arra vonatkozóan sem, hogy a pontosításra jelen esetben miért volt szükség, különös figyelemmel részben a 2/2022. jogegységi határozat (Jpe.III.60.011/2022/15. számú határozat) meghozatalának időpontjára, részben pedig arra, hogy az alperes a felülvizsgálati kérelmében (mely eljárásjogi értelemben a Kúriát kötötte a felülvizsgálati rész- és közbenső ítélet meghozatala során, kijelölve a felülvizsgálat kereteit) maga sem kérte a jogerős rész- és közbenső ítélet ilyen irányú pontosítását (tartalmilag valójában megváltoztatását).
- [13] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelmére vonatkozóan önálló, a XXVIII. cikk (1) bekezdésétől elkülönült indokolást nem tartalmaz.

II.

[14] Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észszerű határidőn belül bírálja el.

[...]

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

III.

[15] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadásáról dönt.

[16] 1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozók jogi képviselője a Kúria rész- és közbenső ítéletét 2022. december 20. napján vette át, az alkotmányjogi panasz pedig ezen időponthoz képest határidőben, 2023. február 17. napján került benyújtásra. Az indítványozók jogi képviselője az Alkotmánybíróság eljárásában képviselési jogosultságát igazolta. Az indítványozók a jogorvoslati lehetőségeiket kimerítették, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítványozók jogosultnak és érintettnek tekinthetők, tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló peres eljárás felperesei voltak. A Kúria rész- és közbenső ítélete véglegesen döntött a kártérítés jogalapjának kérdésében, ekként a rész- és közbenső ítélet az Abtv. 27. § (1) bekezdésének megfelelően alkotmányjogi panasszal támadható.

[17] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti követelményeknek megfelelő alkotmányjogi panaszt akkor fogadhatja be, amennyiben az határozott kérelmet tartalmaz. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontja értelmében a kérelem akkor határozott, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét,

az e) pont értelmében pedig a kérelemnek egyértelmű indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel.

- [18] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése sérelmével összefüggésben nem tartalmaz önálló, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jogtól elkülönült indokolást. Az alkotmányjogi panasz ezért ebben az elemében nem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontja követelményét.
- [19] 3. Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése állított sérelmével összefüggésben a határozott kérelem követelményét teljesíti.
- [20] 4. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [21] Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy figyelemmel arra, hogy a Kúria rész- és közbenső ítélete annak rendelkező része szerint egyszerre pontosította és tartotta fenn hatályában a Fővárosi Ítélőtábla rész- és közbenső ítéletét, a jogerő tiszteletben tartásának követelményével összefüggésben felmerül a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben, mely kérdés az Alkotmánybíróság érdemi vizsgálatát igényli. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 31. § (6) bekezdését alkalmazva, külön befogadási eljárás mellőzésével, érdemben bírálta el.

IV.

- [22] Az alkotmányjogi panasz megalapozott.
- [23] 1. Az alkotmányjogi panaszra okot adó ügyben a Fővárosi Ítélőtábla a 7.Pf.20.611/2021/5/II. számú rész- és közbenső ítélete rendelkező részének jelen alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából releváns eleme szerint az alperes felelősséggel tartozik az indítványozók abból eredő karáért, illetőleg nem vagyoni sérelméért, hogy az indítványozók gyermeke egészségkárosodottan megszületett. A döntéshez jogerő fűződik: a Fővárosi Ítélőtábla a kártérítés jogalapját jogerősen megállapította. A Kúria rész- és közbenső ítélete a Fővárosi Ítélőtábla rész- és közbenső ítéletét azzal a pontosítással tartotta fenn hatályában, hogy az alperes

egészségügyi intézmény a gyermek egészségkárosodásával összefüggésben felmerült károkért és nem vagyoni sérelmekért tartozik felelősséggel.

- [24] 2. A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa 2/2022. számú jogegységi határozata értelmében amennyiben az egészségügyi szolgáltató kártérítési felelőssége megállapítható amiatt, hogy a terhességvizsgálás során elmaradt vagy hibás orvosi tájékoztatás következtében az anya nem élhetett a terhességmegszakítás jogszabály által biztosított jogával (mely megfogalmazással összefüggésben az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az valójában csupán a terhességmegszakítás jogszabály által biztosított lehetősége), a genetikai, teratológiai ártalom következtében egészségkárosodottan született gyermek esetében a szülők kártérítésként az egészségkárosodással kapcsolatban felmerült többlet-felnevelési költségre, és nem pedig a gyermek teljes felnevelési költségére tarthatnak igényt (lásd a jogegységi határozat rendelkező részét). A jogegységi határozat kifejezetten azért került elfogadásra, mert eltérő volt a bírói gyakorlat abban a kérdésben, hogy az egészségügyi szolgáltatót hasonló esetekben a gyermek felnevelésével kapcsolatos összes költség, vagy csak az egészségkárosodásból eredő többletköltség megtérítésének kötelezettsége terheli (jogegységi határozat, Indokolás [6]-[9]).
- [25] A 2/2022. jogegységi határozat a Fővárosi Ítélőtábla 7.Pf.20.611/2021/5/II. számú rész- és közbenső ítéletétől eltérően foglalt állást az egészségügyi szolgáltató kártérítési felelősségének terjedelméről, a Fővárosi Ítélőtábla által képviselt jogi álláspont ugyanakkor egyike volt annak a két lehetséges, egyaránt a Bírói Határozatok Gyűjteményében közzétett valamely határozaton alapuló jogértelmezésnek, amelyek a jogegységi határozat meghozatalának indokául szolgáltak. A 2/2022. jogegységi határozatban bemutatott másik jogi álláspont (melynek követését a jogegységi határozat a bíróságokra nézve kötelezően előírta) pedig a Kúria Pfv.III.20.140/2022/6. számú rész- és közbenső ítéletében jelent meg.
- [26] Az Alkotmánybíróság kiemeli: jelen alkotmányjogi panasz keretei között még érintőlegesen sem vizsgálja a 2/2022. jogegységi határozat és az abban a bíróságokra kötelezően előírt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját. Az Alkotmánybíróság jelen alkotmányjogi panasz keretei között kizárólag azt a kérdést vizsgálja, hogy a jogerő szempontjából hogyan viszonyul egymáshoz a Fővárosi Ítélőtábla rész- és közbenső ítélete és a Kúria rész- és közbenső ítélete, mely a Fővárosi Ítélőtábla döntését egyidejűleg pontosította (a 2/2022. jogegységi határozat szerinti jogértelmezésre történő áttéréssel) és tartotta fenn hatályában.
- [27] 3. A jogegységi határozat (így a 2/2022. jogegységi határozat is) fogalmilag valamely jogszabály több lehetséges, az Alaptörvény 28. cikke szerinti értelmezési tartomány keretén belüli, és egyébként nem nyilvánvalóan *contra legem* értelmezése közüli választást jelent annak érdekében, hogy az egymástól eltérő, de egyébként külön-

külön egyaránt jogszerűnek tekinthető bírói jogértelmezések ne vezessenek az ítélkezési gyakorlat széttartásához, a bírói döntések és ezáltal az igazságszolgáltatás kiszámíthatatlanságához, ami végeredményben adott esetben akár az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogbiztonságot is veszélyeztetheti. A Kúria számára a jogegység biztosítása nem egyszerűen jogi lehetőség, hanem közvetlenül az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdéséből fakadó kötelezettség.

- [28] A jogegységi határozatban megjelenő jogértelmezés követésének kötelezettsége a folyamatban levő ügyekre is vonatkozik (lásd jelen esetben a 2/2022. jogegységi határozat indokolásának [39] bekezdését).
- [29] 4. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.), és hasonlóan a jelenleg hatályos, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) az alsóbb fokú bíróság döntésének pontosítását, mint jogintézményt nem ismeri. A pontosítás legfeljebb a régi Pp. 224. §-a szerint a határozat kijavításának lenne tekinthető, mely azonban csak „névcsere, hibás névírás, szám- vagy számítási hiba vagy más hasonló elírás esetén” alkalmazható, és nem szolgálhat a jogerős döntés tartalmi megváltoztatásának eszközéül. Azaz, amennyiben az eljáró bíróság egy ítéletet pontosít, akkor valójában azt csupán egyértelművé teszi, az ítélet esetlegesen félreérthető megfogalmazásait tisztázza, anélkül azonban, hogy az ítéletből fakadó jogokat és kötelezettségeket, a jogvita eldöntésének mikéntjét megváltoztatná. Amennyiben azonban a bíróság az ítéletből fakadó jogokat és kötelezettségeket tartalmilag is megváltoztatja, az fogalmilag nem minősülhet pontosításnak, hanem csak az ítélet megváltoztatásának (esetlegesen kiegészítésének), a vonatkozó eljárási törvény előírásainak megfelelően.
- [30] 5. A Fővárosi Ítélőtábla jogerős rész- és közbenső ítélete szerint az alperes egészségügyi intézmény azért tartozik felelősséggel, mert az indítványozók gyermeke egészségkárosodottan megszületett (lásd a Fővárosi Ítélőtábla 7.Pf.20.611/2021/5/II. számú rész- és közbenső ítélete rendelkező részét). A döntéshez jogerő fűződik: a Fővárosi Ítélőtábla a kártérítés jogalapját jogerősen megállapította.
- [31] A Kúria rész- és közbenső ítélete a Fővárosi Ítélőtábla rész- és közbenső ítéletét azzal a pontosítással tartotta fenn hatályában, hogy az alperes egészségügyi intézmény a gyermek egészségkárosodásával összefüggésben felmerült károkért és nem vagyoni sérelmekért tartozik felelősséggel.
- [32] Ahogyan arra az Alkotmánybíróság a jelen határozat IV.2. pontjában már utalt, a 2/2022. jogegységi határozat egyértelműen rögzíti, hogy a bírói gyakorlatban két eltérő jogi álláspont alakult ki arra vonatkozóan, hogy mi minősül a hasonló esetekben kárnak: a genetikai, teratológiai ártalommal született gyermek felnevelésével kapcsolatos összes költség („egészségkárosodottan megszületett” gyermek) vagy csak az egészségkárosodásból eredően felmerült többletköltség (a

megszületett gyermek „egészségkárosodásával összefüggésben” felmerült költségek). A két lehetséges jogértelmezés nyilvánvalóan nem azonos: ha azonos lenne, nem merült volna fel a 2/2022. jogegységi határozat elfogadásának szükségessége.

- [33] Az alkotmányjogi panaszra okot adó ügy tárgya egy kártérítési per jogalapjának eldöntése volt. A kártérítési per jogalapjával összefüggő per lényegi (központi) kérdése annak eldöntése, hogy a kártérítési felelősség megállapítása esetén a peres fél pontosan miért felelős. Ehhez képest a Kúria rész- és közbenső ítéletének rendelkező része egyszerre tartotta fenn hatályában a Fővárosi Ítéltábla rész- és közbenső ítéletét („egészségkárosodottan megszületett”), és pontosításnak nevezve törte azt át („egészségkárosodásával összefüggésben”), egyidejűleg megjelenítve azt a két jogértelmezést, melyek a 2/2022. jogegységi határozatból egyenesen következően egymástól eltérnek, és nyilvánvalóan kizárják egymást. Ezt (ti. a jogerő szándékolt áttörését) támasztja alá a Kúria rész- és közbenső ítélete indokolásának [48] bekezdése is, mely kifejezetten a 2/2022. jogegységi határozat figyelembevételének kötelezettségére utal az összecszerűségi eljárásban.
- [34] Önmagában az a kérdés, hogy egy bíróság (jelen esetben a Kúria) az ítéletének meghozatala során egy jogszabályt hogyan értelmez, szakjogi-törvényértelmezési kérdés, egy jogegységi határozat pedig az Alaptörvény 28. cikke alapján a bíró rendelkezésére álló értelmezési tartomány alkotmányos kereteit teszi egyértelművé (szűkíti le). Az Alkotmánybíróságnak jelen esetben nem a 2/2022. jogegységi határozatban megfogalmazott jogi álláspontot kellett értékelnie, hanem kizárólag azt a kérdést kellett vizsgálnia az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben, hogy jelen esetben mi következik a Kúria rész- és közbenső ítéletéből a Fővárosi Ítéltábla döntésének jogerejére vonatkozóan.
- [35] 6. A jogerő védelme az Alkotmánybíróság Alaptörvény hatálybalépését megelőző gyakorlatában eredetileg a jogbiztonság elvéhez kapcsolódóan jelent meg. „A jogerő áttörésének szükséges (de nem elégséges) alkotmányossági feltétele, hogy ismérveit törvény pontosan meghatározza, s így kiszámítható legyen.” {9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 59, 66, idézi: 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [76]}. Az Alaptörvény hatálybalépését követően a 30/2014. (IX. 30.) AB határozat kifejezetten akként foglalt állást, hogy a jogerő nem csupán az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséhez kapcsolódik, hanem az Alkotmánybíróság „a bírósághoz fordulás alapjoga részének tekinti a jogerős ítéletek hatékonyságát, a jogerő tiszteletben tartásának követelményét” {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [81]}. Azaz, „[a] jogerő intézménye a jogállamiság részét képező jogbiztonság mellett a tisztességes eljáráshoz való jog védelme alatt is áll.” {3027/2018. (II. 6.) AB határozat, Indokolás [59]}.
- [36] A jogerő kiemelt jelentőségének egyik indoka éppen „a bírói döntésekbe vetett közbizalom” megőrzése és erősítése {25/2013. (X. 4.) AB határozat, Indokolás [36]}. Az

Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a jogerő, bár a jogállamiság kimagasló jelentőségű biztosítéka, de meghatározott esetekben áttörhető {3133/2017. (VI. 8.) AB határozat, Indokolás [36]}. A jogerő áttörésének „módját, formáit és feltételeit pedig a törvénynek úgy kell szabályoznia, hogy a jogerő feloldásával okozott sérelem és az anyagi igazság teljesebb érvényesülése, mint elérni kívánt cél, arányban álljon egymással.” {3103/2013. (V. 17.) AB határozat, Indokolás [25]}. Amennyiben ezen követelmények nem teljesülnek, az az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét eredményezi. A felülvizsgálati eljárás egyik deklarált célja éppen az, hogy szükség esetén (a felülvizsgálati kérelem megalapozottsága esetén) a jogerő feloldásán keresztül biztosítsa az anyagi igazság teljesebb érvényesülését. A felülvizsgálati jogkörben eljáró Kúria egyaránt fenntarthatja és áttörheti a felülvizsgált ítélet jogerejét, egyidejűleg azonban nem tarthatja fenn és törheti át azt.

- [37] 7. Az anyagi jogerő lényege, hogy az adott ítélet (határozat) a kérdéses ügyet érdemben, véglegesen eldönti {3328/2020. (VIII. 5.) AB határozat, Indokolás [35]}. Jelen esetben a Kúria rész- és közbenső ítéletének rendelkező részében kifejezetten rögzítette, hogy a Fővárosi Ítéltábla rész- és közbenső ítéletét hatályában fenntartotta, annak jogerejét nem törte át. A Kúria ugyanakkor a rész- és közbenső ítéletének rendelkező részében megjelölése szerint pontosította, tartalmában azonban a jelen határozat IV.5. pontjában rögzítettek szerint valójában (a kártérítés jogalapja tekintetében) megváltoztatta a Fővárosi Ítéltábla jogerős rész- és közbenső ítéletét, áttörve annak jogerejét.
- [38] A jogerő tiszteletben tartásának követelménye sem akkor nem sérül, ha a Kúria rész- és közbenső ítéletében hatályában fenntartja a Fővárosi Ítéltábla döntését, sem pedig akkor, ha a Kúria a Pp. vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően megváltoztatja azt. Ha azonban a Kúria a rész- és közbenső ítéletének rendelkező részében egyidejűleg tartja fenn hatályában a jogerős ítéletet, és ugyanakkor tartalmilag kétséget kizáróan meg is változtatja azt (mint ahogy az a jelen esetben is történt), a Kúria döntése már a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmére vezet, ugyanis a Kúria ítéletének rendelkező része nem csupán egymásnak ellentmondó és az alkalmazandó eljárási törvény (a Pp.) rendelkezéseinek meg nem felelő rendelkezéseket tartalmaz, hanem eljárásjogilag lehetetlenné teszi annak egyértelmű megállapítását, hogy pontosan hogyan határozott a Kúria a Fővárosi Ítéltábla rész- és közbenső ítélete jogerejének kérdésében.
- [39] Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben megjegyzi: a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog egyik eleme a hatékony bírói jogvédelem, vagyis az a követelmény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben dönthessen {3324/2024. (VII. 29.) AB határozat, Indokolás [26]}. A hatékony bírói jogvédelem követelménye a peres felek oldaláról azt az Alaptörvényben biztosított jogot is jelenti, hogy a

bíróságnak, amennyiben annak eljárásjogi feltételei fennállnak, a perbe vitt jogokról egyértelműen, a meghozott döntés rendelkező részéből kétséget kizáróan megállapítható módon döntenie is kell (amennyiben pedig az eljárásjogi feltételek hiányoznak, ezekről a hiányosságokról kell döntésében számot adnia). Azaz, a bíróságnak az ítélet rendelkező részében egyfelől rendelkeznie kell a kereset, illetőleg viszontkereset valamennyi eleméről {24/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [19]}, másfelől azonban ez a rendelkezés tartalmilag azt jelenti, hogy a bíróságnak a jogvitát az ítélet rendelkező része szerint el kell döntenie: két egymást kizáró jogi álláspontot (jelen esetben a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és annak pontosítással történő megváltoztatását) egy ítélet rendelkező része sem anyagi jogi, sem pedig eljárásjogi kérdésben egyidejűleg nem tartalmazhat.

- [40] Azáltal pedig, hogy a Kúria a rész- és közbenső ítéletének rendelkező részében éppen a Fővárosi Ítélőtábla rész- és közbenső ítéletének jogerejével összefüggésben tett egymást kizáró megállapításokat, az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy a jogerős kiemelt alkotmányos jelentőségére tekintettel a Kúria rész- és közbenső ítélete az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését sértően alaptörvény-ellenessé vált.
- [41] Amennyiben a Kúria a 2/2022. jogegységi határozatnak megfelelően módosítani kívánja a Fővárosi Ítélőtábla jogerős rész- és közbenső ítéletének rendelkező részét (ahogyan az a Kúria rész- és közbenső ítélete Indokolásának [48] bekezdéséből egyébként adott esetben tartalmilag következik), akkor ezt a Kúriának a Pp. rendelkezéseinek megfelelően a jogerős döntés megváltoztatásával, jogerejének áttörésével (és nem pedig annak pontosításával, azaz jogerejének fenntartásával) kell megtennie.
- [42] 8. Mindezen szempontokra figyelemmel az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy a Kúria Pfv.III.20.140/2022/6. számú rész- és közbenső ítélete alaptörvény-ellenes, ezért azt a rendelkező részben foglaltak szerint megsemmisítette.
- [43] Az Alkotmánybíróság az indítványozók alkotmányjogi panaszában előadott további érveket a Kúria rész- és közbenső ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére tekintettel, következetes gyakorlatának megfelelően, már nem vizsgálta {lásd például: 3322/2024. (VII. 29.) AB határozat, Indokolás [54]}.

Budapest, 2025. december 16.

Dr. Polt Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Polt Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke, az
aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs alkotmánybíró párhuzamos indokolása

[44] Az ügy érdekét nem érintve fontosnak tartom rögzíteni, hogy magzatelhajtást a magyar jog büntetni rendeli, a cselekmény a Csemegi-kódextől a hatályos Büntető törvénykönyvig az élet elleni bűncselekmények között szerepel. Azzal, hogy a magzati

élet védelméről szóló 1992. évi LXXIX. törvény bizonyos körülmények esetén, meghatározott feltételek között a terhességmegszakításra lehetőséget ad, ezekben az esetekben a terhességmegszakítás nem minősül jogellenesnek. Sajátos körülmények között, más jogokra és körülményekre is tekintettel a jogalkotó – a 64/1991. (XII. 17.) AB határozat által kijelöltek szerint – az Alaptörvényben kifejezetten is rögzített életvédelmi kötelezettségének más, nem büntetőjogi eszközökkel próbált eleget tenni. A terhességmegszakítást lehetővé tevő törvényi rendelkezések ugyanakkor nem teremtenek jogot a terhességmegszakításra, ahogy más, jogellenességet kizáró vagy büntethetőséget megszüntető okok sem adnak pl. jogot súlyos testi sértés vagy akár emberölés elkövetésére. Az ügy alapját érintő JEH szóhasználata, „a terhességmegszakítás jogszabály által biztosított joga” aggályos, mivel nem jogról, hanem jogszabály által biztosított lehetőségről van szó.

Budapest, 2025. december 16.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

[45] A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom.

[46] Budapest, 2025. december 16.

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel alkotmánybíró párhuzamos indokolása

[47] 1. Álláspontom szerint a Kúria a Pp. 423. § (1) és (2) bekezdését döntésének meghozatala során nem hagyhatja figyelmen kívül.

[48] 2. Ettől független kérdésnek tartom, hogy a jelen alkotmányjogi panasz alapját képező eljárás is rámutatott arra, hogy a közelmúltban kikerült a bíróságok gyakorlatából az a megközelítés, amely az emberi életet bizonyos esetben kárként fogta fel. Ez a jogfejlődés kívánatos és helyes iránya volt, tekintettel arra, hogy a magyar Alaptörvény értéktartalma alapján az élet soha nem lehet kár, hanem minden esetben védelem tárgya. Az állam kötelessége minden esetben a védelem és a

befogadás, a társadalmi vagy az egyéni teher nem írhatja felül az emberi méltóságot. A magyar Alaptörvény II. cikke alapján „Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.” A magyar Alaptörvény és az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján az élet és az emberi méltóság abszolút természetű, nem mérlegelhető, nem relativizálható és nem függ az élet minőségétől. Jóvátétellel kapcsolatos jogi helyzetekben az emberi méltóság komplex védelme az élet tiszteletét és az igazságosság, jóvátétel és együttérzés egyensúlyát követeli meg. Az is igaz ugyanakkor, hogy a családra és a szülőkre zúduló egzisztenciális, lelki és gondozási teherért Alaptörvényünk értéktartalma alapján méltányos kompenzációt kell biztosítani, összhangban a teljes kártérítés alkotmányos elvével. Az Alaptörvényből levezethető kötelezettség, hogy a diagnosztikai mulasztás következtében bekövetkező súlyos és tartós élethelyzeti hátrányokat a bíróságok nem az életet kárként kezelve, hanem a sérelemdíj körében méltányosan, az emberi méltóság védelmének elvével összhangban értékeljék.

Budapest, 2025. december 16.

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes alkotmánybíró különvéleménye

- [49] Véleményem szerint az alkotmányjogi panasszal támadott kúriai döntés nem alaptörvény-ellenes, ezért nem értek egyet a döntés megsemmisítésével az alábbi indokok miatt.
- [50] 1. A Kúria Pfv.III.20.140/2022/6. számú rész- és közbenső ítélete abban a kérdésben döntött, hogy az alperes a felróható diagnosztikai tévedése miatt felelősséggel tartozik a felperesek abból eredő karáért és nem vagyoni sérelméért, hogy gyermekük egészségkárosodottan született. A Kúria döntésének közbenső ítéleti rendelkezése a kárösszszerűségét nem érintette, az anyagi jogerőhatás ezért kizárólag a kártérítési felelősség jogalapjára vonatkozik, ami az összecszerűség kérdését nem foglalja magában. Erre tekintettel nem értek egyet a határozatnak azzal a megállapításával, hogy a Kúria az ítéltábla rész- és közbenső ítéletének jogerejét áttörte volna.

- [51] 2. Álláspontom szerint a jelen ügyben felmerülő probléma a jogegységi határozatok jogi jellegének a kérdésével függ össze, amelyet az Alkotmánybíróság már több döntésében vizsgált.
- [52] Az Alkotmánybíróság ezekben az ügyekben kiemelte, hogy az Alaptörvény az általános igazságszolgáltatási tevékenységen túl különleges bírói feladatokat ró a legfőbb bírói fórumra: a Kúria feladata a jogalkalmazás egységének biztosítása, amelynek keretében – egyéb eszközök mellett – a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz. A jogegységi határozatnak a jogalkalmazás egységét biztosító többi eszköztől megkülönböztető jegye, és egyben jellegadó vonása, hogy a bíróságokra kötelező [Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdés, Bszi. 42. § (1) bekezdés].
- [53] Az Alkotmánybíróság rámutatott, hogy „[a]z Alaptörvény tehát az esetjogon alapuló joggyakorlat-egységesítés európai hagyományai mellett magyar jogtörténeti hagyományként intézményesíti a jogegységi határozatot mint a Kúria [...] joggyakorlatot egységesítő/irányító szerepét megtestesítő koordináló instrumentumot” {3069/2019. (IV. 10.) AB határozat, Indokolás [26]}.
- [54] Az Alkotmánybíróság kiemelte azt is, hogy „[a] jogegységi határozat az Alaptörvény – és a Bszi. – értelmében kötelező a bíróságokra. A jogegységi határozat rendelkező része – és az ahhoz tartozó logikai érvrendszer – ugyanis olyan, az eljárás tárgyául szolgáló, vagy azzal szorosan összefüggő elvi kérdésekben fogalmaz meg iránymutatásokat, amelyek megtartása révén garantálható az adott jogkérdés azonos megítélése minden bíróságon” {3069/2019. (IV. 10.) AB határozat, Indokolás [32]}.
- [55] Az Alkotmánybíróság értelmezésében „[a] jogegységi határozat tehát a bírói jogértelmezésre kiható erőteljes, direkt és hatékony jogintézmény, amely természeténél fogva végső fokon a törvény előtti egyenlőség érvényesülésének a szolgálatában áll. A jogegységi határozat Alaptörvényen alapuló, minden bíróságra kiterjedő és kikényszeríthető kötelező jellege – amely egyebekben túlmutat az egyedi bírói döntések Bszi. 6. §-a szerinti kötelező karakterén – teszi a jogegységi határozatot quasi normává, másképpen megfogalmazva »intern normává«” {3069/2019. (IV. 10.) AB határozat, Indokolás [33]}. Az Alkotmánybíróság rámutatott arra is, hogy „[a] jogegységi határozat sajátossága egyebek mellett abból fakad, hogy annak forrása a legfőbb bírósági szerv, a Kúria; másrészt abból, hogy címzettjei a bíróságok, amelyek számára az intern norma a rendelkező részében és az ahhoz tartozó logikai érvrendszerében kötelező” {3114/2017. (V. 22.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [56] A jogegységi határozatok jogi jellegéből adódó legfőbb probléma, hogy az az értelmezett norma szempontjából – tényleges hatását tekintve – visszaható hatályú jogalkalmazást eredményez. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor ezt a kérdést is vizsgálta már több ügyben. Ennek keretében pedig rámutatott, hogy egy jogegységi határozat mindig az értelmezett norma eleve adott tartalmát határozza meg, így „nem lehet szó visszaható hatályú szabályozásról” {34/2014. (IX. 14.) AB határozat,

Indokolás [95]–[102]; 11/2015. (V. 14.) AB határozat, Indokolás [15]–[17]}. Az Alkotmánybíróság e szempontok alapján vizsgálta több olyan jogegységi határozat alkotmányosságát, amelyek a régi Ptk. olyan rendelkezéseihez kapcsolódtak, amelyek több évtizeddel a hatályba lépést követően határoztak meg új normatartalmat [pl. 3164/2019. (VII. 10.) AB határozat].

- [57] A fentiek alapján megállapítható, hogy az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése alapján a Kúria által hozott jogegységi határozat a rendes bíróságokra kötelező. A Bszi. 42. § (1) bekezdés második mondata alapján a jogegységi határozat a bíróságokra a Magyar Közlönyben történő közzététel időpontjától kötelező. A jelen ügyben ezért a megismételt eljárásban eljáró bíróságoknak – így a Kúria eljáró tanácsának – sincs mérlegelési lehetősége abban a kérdésben, hogy a 2/2022. jogegységi határozatot az adott ügyben alkalmazza-e, vagy sem. Az Alaptörvény és a Bszi. hivatkozott rendelkezései mérlegelést nem engedő módon írják elő, hogy a jogegységi határozatban foglalt jogértelmezést a bíróságoknak kötelezően alkalmazniuk kell.
- [58] 3. A fentiek alapján úgy gondolom, hogy ha a jelen ügyben a Kúria egyáltalán nem tesz említést a 2/2022. jogegységi határozatról, az összegszerűségi eljárásban a bíróságnak akkor is a jogegységi határozatban foglaltak szerint kell a döntését meghoznia.

Budapest, 2025. december 16.

Dr. Polt Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó alkotmánybíró különvéleménye

- [59] A határozatot nem támogattam, különvéleményem indokai a következők.
- [60] 1. A jogegységi határozat a Kúria joggyakorlat egységesítő eszközei – a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett kúriai határozat, a jogegységi panasz eljárásban hozható érdemi döntés és a joggyakorlat elemzés [lásd: a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 25. §] – közül a legerősebb [Bszi. 24. § (1) bekezdés c) pontja]. Olyan eszköz, amelytől

korábban a Legfelsőbb Bíróság, de a Kúria sem kívánt megválni az Alaptörvény hatálya alatt (sem).

- [61] A hatályos szabályozás értelmében a Kúria (jogegységi panasztanácsa) joggyakorlat egységesítő hatáskörét gyakorolhatja bírói oldalról (a jogegység érdekében előterjesztett előzetes döntéshozatali indítvány, privilegizált indítványozói kör indítványa) kezdeményezett eljárásban (Bsz. 26-27. §-ai, valamint 32-33. §-ai) is. Ennek az eljárásnak az eredménye az a jogegységi határozat, amely az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése értelmében a bíróságokra nézve kötelező.
- [62] A Bsz. 32-33. §-aiban foglaltakból, valamint a 2019. évi CXXVII. törvény 65-74. §-ához fűzött előterjesztői indokolásból egyértelműen következik, hogy a jogegységi határozat – a jogegységi panasz új intézménye mellett – a bíróságok egységes ítélezési gyakorlatának biztosítását szolgálja. Vagyis azt, hogy a bíróságok az azonos vagy hasonló tényállású és az azonos vagy hasonló jogkérdéseket felvető ügyeket rendre és következetesen azonosan értelmezett jogszabályok alapján döntsék el.
- [63] A kifejtettek értelmében tehát a jogegységi határozat a Kúria iránymutató jogértelmezése, a „jog” tartalmának feltárása, az Alaptörvény 28. cikkére is figyelemmel annak a tartalomnak a rögzítése a Kúria által, amely a „jog” hatályosulásának teljes időtartama alatt érvényesülést kíván.
- [64] A jogegységi határozat „*quasi* norma”, azaz annak ellenére, hogy minden bíróra kötelező és alkotmánybíróági normakontroll tárgya lehet, mégsem jogszabály. A „visszamenőleges hatály tilalma” a jogegységi határozat kapcsán tehát nem értelmezhető.
- [65] Véleményem szerint a fentieket támasztja alá az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata is. E szerint „[á]ltalában a jogértelmezés a jogszabály eleve adott tartalmát tárja fel, így ezzel kapcsolatban a visszaható hatály nem is értelmezhető” {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [96]}, és a „jogegységi határozat mint alkotmányos intézmény mindig múltbéli történeti tényállások alapján kerül meghozatalra, ez azonban önmagában visszaható hatályt nem eredményez” {2/2016. (II. 8.) AB határozat, Indokolás [48]}. Ha és amennyiben tehát a jogegységi határozat nem terjeszkedik túl a normán, hanem pusztán egy múltban keletkezett jogszabály egységes értelmezését hivatott biztosítani – mintegy az abban mindig is benne lévő normatartalmat bontja ki –, akkor annak a folyamatban lévő ügyekben való alkalmazásával kapcsolatban a visszaható hatály kérdése nem vethető fel {vesd össze például: 3167/2016. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [18]–[19]; 3493/2022. (XII. 20.) AB végzés, Indokolás [23]–[26]}.
- [66] 2. Értelmezésemben abból, hogy a Kúria ítéletében megemlítette a 2/2022. Jogegységi határozatot, és felhívta a figyelmet annak a későbbiekben, az összecszerűség kapcsán folytatott eljárásban való alkalmazására (Indokolás [48]), nem következik, hogy a Kúria maga alkalmazta volna a Jogegységi határozatot.

- [67] A Kúria megállapítása mindazonáltal nem minősíthető tévesnek vagy alkotmányjogi szempontból aggályosnak sem. Az, hogy a szülőknek (az alapperbeli felpereseknek) megítélhető kártérítési összeget akkor is a Kúria 2022. július 4-én meghozott 2/2022. Jogegységi határozata alkalmazásával kell meghatározni, ha azt a Fővárosi Ítéltábla 2021. október 20-i ítéletét követően fogadták el, megfelel az Alkotmánybíróság gyakorlatának.
- [68] 3. A Kúria rész és közbenső ítéletének rendelkező részében kitűnő „pontosítás” fordulat perjogi szempontból ugyan aggályos lehet, de nem hozható összefüggésbe a jogerő alkotmányos védelmével, hiszen a felülvizsgálati eljárásban éppen ez a kérdés: olyan súlyú törvénysértésben szenved-e a jogerős ítélet, amely indokolja a jogerő feltörését? A jelen esetben a Kúria erre a kérdésre egyértelműen nemmel felelt, a jogerős ítéletet ezért hatályában fenntartotta.
- [69] A perjogi szempontból esetleg aggályosnak tekinthető fordulat ugyanakkor nem ér fel az alaptörvény-ellenesség szintjére, azaz nem kérdőjelezi meg a kúriai döntés „fair”, méltányos és kiegyensúlyozott jellegét eljárási oldalról.
- [70] Egyrészt az Ítéltábla egyáltalán nem foglalkozott az összecszerűséggel a döntésében, így a Kúria „pontosítása” tartalmi értelemben sem változtat(hat)ta meg az Ítéltábla döntését a jogalap tekintetében (egyértelműen megállapítható, hogy hogyan határozott a Kúria a felülvizsgált ítélet jogerejének kérdésében). Másrészt pedig az összecszerűségről a Kúria „pontosítása” nélkül is a 2/2022. Jogegységi határozatnak megfelelően köteles majd döntenie a bíróság a peres eljárás további szakaszában.

Budapest, 2025. december 16.

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró